

1. ΜΠΑΙΝΤΕ ΑΛΛΑ ΧΩΡΙΣ ΚΩΔΩΝΟΚΡΟΥΣΙΕΣ

Μέσο: . . . . . ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 07/11/2020 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 07/11/2020

Σελίδα: 53

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

ΓΝΩΜΗ
ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ
ΤΣΑΚΩΝΑ

Μπαίντεν αλλά χωρίς κωδωνοκρουσίες

Δύο ημέρες μετά τη διεξαγωγή των αμερικανικών εκλογών, το ενδεχόμενο εκλογής του Δημοκρατικού υποψηφίου Τζο Μπαίντεν στο αξίωμα του 46ου προέδρου των ΗΠΑ είναι εξαιρετικά πιθανό. Τι συνεπάγεται η επικράτηση του Τζο Μπαίντεν για τα ζητήματα ελληνικού ενδιαφέροντος, κυρίως για τις σχέσεις της χώρας μας με έναν προκλητικό γείτονα, η συμπεριφορά του οποίου δείχνει τουλάχιστον κατά την τελευταία τετραετία να υποτροπάζει, όχι μόνο έναντι της Ελλάδας αλλά σχεδόν «έναντι των πάντων»; Στη δεκαετία του '60, η επιστολή του αμερικανού προέδρου Τζόνσον προς τον τούρκο πρωθυπουργό Ινονού απέτρεψε τη σχεδιαζόμενη τουρκική εισβολή στην Κύπρο. Στη δεκαετία του '70, με την εκλογή του Τζίμι Κάρτερ, ήχησαν χαρμόσυνα οι καμπάνες στην Κύπρο. Σχεδόν μισό αιώνα μετά, η προσωπική σχέση του αμερικανού προέδρου Τραμπ με τον τούρκο πρόεδρο Ερντογάν ήταν ικανή να καθυστερεί, να εμποδίζει ή/και να αναίρει αρνητικές για την Τουρκία επιλογές και αποφάσεις συμβούλων του αμερικανού προέδρου, της Γερουσίας ή/και συγκεκριμένων φορέων της αμερικανικής διοίκησης.

Η εκλογή Μπαίντεν σηματοδοτεί – και κυρίως αναμένεται να δρομολογήσει – την επιστροφή της αμερικανικής εξωτερικής πολιτικής στην πολυμέρεια και την ενίσχυση και προώθηση του ρόλου των διεθνών οργανισμών σε σχέση με σειρά ζητημάτων οικονομικής (επιστροφή στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου) και περιβαλλοντικής φύσης (συμμετοχής στη Συνθήκη για το Κλίμα), καθώς και παγκόσμιας ασφάλειας (επιστροφή στην Πυρηνική Συμφωνία με το Ιράν). Παράλληλα ο νέος αμερικανός πρόεδρος θα επιχειρήσει την αποκατάσταση της διατλαντικής σχέσης, τόσο απέναντι στους συμμάχους στο ΝΑΤΟ όσο και απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση και συγκεκριμένα ευρωπαϊκά κράτη, που ο πρόεδρος Τραμπ δεν δίστασε να αποκαλέσει «αντιπάλους» των ΗΠΑ. Με άλλα λόγια, οι αναμενόμενες επιλογές της νέας αμερικανικής διοίκησης θα αφορούν τη συμμετοχή των ΗΠΑ σε έναν κόσμο με περισσότερους κανόνες και μεγαλύτερη προβλεψιμότητα. Είναι προφανές γιατί σε ένα τέτοιο περιβάλλον περιορίζονται οι κινήσεις εκείνου που επιλέγει να λειτουργήσει ως ταραξίας, επιχειρώντας να επιβάλει τη θέλησή του με τρόπο παράνομο και προκλητικό και κυρίως μέσω της χρήσης ή της απειλής της χρήσης βίας.

Ειδικότερα, όσον αφορά την Τουρκία, η εκλογή Μπαίντεν θα υποχρεώσει τον κ. Ερντογάν να μετακινήσει από το – αναμφίβολα προνομιακό – πεδίο των «προσωπικών σχέσεων» με τον σημερινό αμερικανό πρόεδρο στο σαφώς δυσκολότερο πεδίο μιας «θεσμικής σχέσης» με τον νέο πρόεδρο, το περιεχόμενο της οποίας θα ορίζεται σε μεγάλο βαθμό από την αμερικανική γραφειοκρατία. Μάλιστα η μη διαφοροποίηση του κ. Μπαίντεν από τις θέσεις και προτάσεις της αναμένεται να ομογενοποιήσει τη στάση των ΗΠΑ έναντι της Τουρκίας, ακυρώνοντας έτσι τον – εξαιρετικά ωφέλιμο για τον Ερντογάν – «διϋσμό» της αμερικανικής εξωτερικής πολιτικής έναντι της Τουρκίας. Είναι για αυτό πιθανόν να δούμε τη νέα αμερικανική διοίκηση να ορίζει με περισσότερο σαφή τρόπο το πλαίσιο των σχέσεών της με την Τουρκία θέτοντας «κόκκινες γραμμές», η παραβίαση των οποίων θα έχει συνέπειες (επιβολή κυρώσεων σύμφωνα με τον νόμο CAATSA), οι οποίες επί προεδρίας Μπαίντεν ούτε θα καθυστερούν, ούτε θα αναβάλλονται.

Η εκλογή Μπαίντεν και η πιθανή δρομολόγηση της αμερικανικής εξωτερικής πολιτικής στις κατευθύνσεις που αναφέρθηκαν δημιουργεί αναμφίβολα ένα πλαίσιο περιορισμού των κινήσεων της Τουρκίας. Θα ήταν όμως λάθος να οδηγήσει σε υπερβολικές προσδοκίες από την πλευρά της Ελλάδας για καταλυτικού χαρακτήρα παρέμβαση του νέου αμερικανού προέδρου. Και τούτο διότι η αποκατάσταση της διατλαντικής σχέσης, η αντιμετώπιση της Ρωσίας και η σταθεροποίηση της Ανατολικής Μεσογείου δεν εξυπηρετούνται από ενδεχόμενη συνολική ρήξη των σχέσεων των ΗΠΑ με την Τουρκία.

Ο Παναγιώτης Τσακώνας είναι καθηγητής Διεθνών Σχέσεων και Σπουδών Ασφάλειας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και επικεφαλής του προγράμματος ασφάλειας στο Ελληνικό Ιδρυμα Ευρωπαϊκής & Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ).